

Inhoudsopgave

Woord vooraf: Verzet van vlees en bloed (Koen Aerts)	9
Voorwoord	13
Het onderzoek	17
De archieven	17
De resultaten van het bronnenonderzoek	19

Deel A

Bij wijze van inleiding

1. Arrestaties in Val-Dieu	23
2. Val-Dieu en omgeving voor mei 1940	30

Deel B

Een kroniek van Belgen en Nederlanders die zich verzetten en risico's nemen

1. Val-Dieu, het Land van Herve, Voeren en Eijsden in het oog van de storm bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog	39
2. De hulp aan ontsnapte krijgsgevangenen krijgt snel vorm	48
3. Het ontstaan en de organisatie van Clarence in het Land van Herve en de Voerstreek	60
4. Pater Hugo, pater Stephanus en het verzet in de abdij	74
5. Van losse hulp naar georganiseerde ontsnappingslijnen	80
6. Arthur Renkin creëert een inlichtingendienst voor Groep Luc	91
7. De Nederlandse Groep Erkens heeft een ontsnappingslijn nodig: Renkin en Smeets komen ter hulp	95
8. De inlichtingendiensten van Jules Goffin (Clarence), Groep Renkin (Luc) en Groep Erkens gaan samenwerken	100
9. Erkens en Renkin spelen met vuur	101
10. De infiltratiepogingen vanuit <i>Abwehrstelle</i> Groningen: de start van het <i>Hannibalspiel</i>	109
11. De infiltratie in de vluchtroute, van Eijsden tot Givet	112
12. Arrestaties	124
13. Alle gearresteerden werden gecentraliseerd in Haaren	138
14. Ondertussen in het Luikse	142
15. Arrestaties in Val-Dieu	146

16. In de <i>Polizeigefängnis</i> van Haaren	152
17. De vrouwen worden apart naar Scheveningen gebracht	163
18. De <i>Kriegswehrmachtsgefängnis</i> te Utrecht	164
19. Zaterdag 9 oktober 1943: de executies	178
20. Na de oorlog	182
21. Herdenkingen	189

Deel C

Het ontstaan, de organisatie en de affiliaties van de ontsnappingsroute via Eijsden en Luik naar Frankrijk

1. Inleiding	195
2. De Belgische JAM-lijn – fase 1	195
3. Het ontstaan van de Groep VN/H binnen Groep Luc	196
4. De Belgische JAM-lijn – fase 2	196
5. De Nederlandse Groep Erkens zoekt samenwerking	199
6. De Luikse VN/H (Luc) neemt de leiding van de JAM-lijn	200
7. De Groep Holland van Nic Erkens wordt een deel van VN/H (Luc), waarbinnen pater Stephanus de cel Visé-Herve-Voeren leidde	201
8. Een naamswijziging: ‘Luc’ werd ‘Marc’ en er kwam versterking	203
9. Problemen voor Arthur Renkin. Het einde van de samenwerking met Luc-Marc	204
10. VN/H wordt CS: groep Renkin sluit aan bij Boucle	205
11. Het einde van de samenwerking van Arthur Renkin met Boucle	206
12. Pierre Artéla recruteerde pater Stephanus	208
13. Waarom ging pater Stephanus in op het voorstel van Pierre Artéla?	209
14. Na de arrestaties van 15 oktober 1942	210
15. Kerstavond 24 december 1942: de heropstart door pater Stephanus	210
16. Met de hulp van Bayard	212
17. Pierre Artéla (en Groep H) als sectie van Bayard?	212

Deel D

Enkele bedenkingen

1. En Clarence?	217
2. Waar liep het fout?	218
3. De taakverdeling tussen beide paters?	219
4. Geen erkenning voor het verzetswerk in naam van Pierre Artéla	220
5. Het interne debat bij Clarence over de eedaflegging had geen impact op deze groepen	220
6. Is dit een wereld van pastoors, paters en prelaten?	221
7. Dit is België: het verzet en de taalkeuze	223
8. Het probleem van de radiocommunicatie met Londen. Een zendpost in de toren van Val-Dieu?	225

Deel E

De paters van Val-Dieu in het verzet: wie waren ze en wat dreef hen?

1.	Pater Hugo, geboren Karel Jacobs	233
2.	Pater Stephanus, geboren Piet Muhren	249
3.	De afscheidsbrieven van beide paters	257
4.	Wie waren ze, die twee paters in het verzet?	269
5.	Abt Albéric, geboren Johann Steiger	274

Epiloog

Waarom kozen deze groepen voor het verzet?

Bijlagen

1.	Instellingen en terminologie	289
2.	Personen	298
3.	Documenten	305
4.	Te bezoeken	316
5.	Dankwoord en oproep	317
6.	De resultaten van het bronnenonderzoek	319
7.	Herkomst van de illustraties	321
8.	Bibliografische verwijzingen	322
9.	Referentiewerken	333
10.	Registers	334